

تا دشمن مایوس نشود، یک ملت در معرض آزار و اذیت قرار می‌گیرند؛ باید دشمن را مأیوس کرد.
مایوس بودن دشمن، با اتحاد شما است، با قدرت فکر و اراده‌ی شما است، با انگیزه‌ی شما است، با
ایستادگی در مقابل وسوسه‌های دشمن است؛ اینها قدرت ملی را تشکیل می‌دهد.
۱۴۰۴/۱۱/۲۰

▼ حرف روز

با احتیاط تصمیم بگیرید!

در اخبار روز پنجشنبه ۲۳ بهمن در رسانه‌ها آمد: «کلیه تصمیمات مرتبط با زنجیره نان، از خرید تضمینی گندم تا شیوه پرداخت یارانه، با تصویب ستاد هماهنگی اقتصادی دولت به کارگروه ماده ۱۳ آیین‌نامه امنیت غذایی منتقل شده و این کارگروه به‌صورت منظم در بانک مرکزی و با مدیریت عبدالناصر همتی تشکیل می‌شود. پیش از این، تصمیمات مرتبط با زنجیره نان در وزارت اقتصاد و سازمان برنامه گرفته می‌شد.» با توجه به اینکه نان، برخلاف بسیاری از کالاهای اساسی دیگر، جزو اقلامی است که مصرف‌کنندگان خرد و کم‌درآمد توانایی کاهش مصرف آن را ندارند (به دلیل اینکه ۶۰ درصد سبد غذایی و تأمین انرژی مردم ایران از نان صورت می‌گیرد)، این امر نهایتاً منجر به افزایش شدید تورم خوراکی خواهد شد. حذف یارانه نان، بدون وجود مکانیزم جبرانی عادلانه، فشار مضاعفی بر دهک‌های پایین و متوسط وارد کرده و ثبات بازار را به خطر می‌اندازد. از طرفی، نان به دلیل ماهیت ضروری خود، کشش قیمتی پایینی دارد و جایگزین غذایی برای آن نیست. افزایش قیمت نان، بخش بزرگی از سبد مصرفی خانواده‌های کم‌درآمد را تحت تأثیر قرار می‌دهد و منجر به کاهش شدید رفاه می‌شود. بدو باید گفت خبر انتقال کلیه اختیارات زنجیره نان به «کارگروه ماده ۱۳ آیین‌نامه امنیت غذایی» تحت مدیریت بانک مرکزی، نشان‌دهنده تغییر رویکرد حاکمیت از نگاه «صرفاً کشاورزی» به نگاه «مدیریت کلان پولی» است. در چنین وضعیتی، یک تناقض جدی در مقوله گندم ایجاد خواهد شد؛ چرا که وزارت جهاد کشاورزی و رئیس بنیاد گندمکاران، با محاسبات دقیق میدانی، معتقدند قیمت جو به ۴۸ هزار تومان رسیده و قیمت گندم نباید کمتر از ۵۰ هزار تومان تعیین شود. در غیر این صورت، تولید گندم یا کاهش می‌یابد یا اینکه به انحراف می‌رود و از این پس به دام، به جای جو، گندم ارزان‌تر می‌دهند. اما کارگروه ماده ۱۳ در بانک مرکزی نگران سقف بودجه ۲۹۰ همتی و ناترازی بانک‌هاست. با این حال، در چنین وضعیتی تصمیم‌گیری نهایت دقت و مراقبت را می‌طلبد و هرگونه تصمیم‌گیری باید با پیوست‌های متعدد همراه باشد. به نوعی باید گفت سه تغییر در مدت کوتاه در اصلاح قیمتی (افزایش نرخ بنزین، تغییر در دریافت زنجیره ارز ترجیحی و یکسان‌سازی نرخ ارز) صورت گرفته و تبعات افزایش قیمت‌ها را در بازار شاهد هستیم؛ اگر جراحی در زنجیره آرد هم بلافاصله صورت بگیرد، لاجرم اتفاقاتی خواهد افتاد. ما هم بر این باور هستیم که ادامه تزریق یارانه به آرد، قاچاق آرد به کشورهای همسایه، استفاده در صنعت خوراک دام، هدررفت ۲۹۰ همت از بودجه عمومی و کیفیت پایین نان را به همراه دارد. خلاصه کلام در این ماجرا، حساسیت بیشتر، تورم غذایی و به نوعی کاهش قدرت خرید مردم و پایین آمدن میزان ضروری کالری در اقشار ضعیف و... است.

[علی قاسمی]

▼ گزارش روز

اروپا در دو راهی بازدارندگی

اظهارات پدرو سانچز، نخست‌وزیر اسپانیا، در کنفرانس امنیتی مونیخ فراتر از یک موضع‌گیری ساده در قبال جنگ اوکراین است. سخنان او را می‌توان به‌مثابه اعلام پایان یک دوران و طرح یک معمای امنیتی جدید برای اروپا تفسیر کرد؛ معمایی که در آن تهدید نظامی روسیه از یک سو و بی‌اعتمادی به ضمانت‌های امنیتی سنتی ناتو به رهبری آمریکا از سوی دیگر، اروپا را به سوی استقلال راهبردی سوق می‌دهد. سانچز با قاطعیت تمام، جنگ روسیه علیه اوکراین را نه یک مناقشه منطقه‌ای، بلکه چالشی علیه کل اتحادیه اروپا توصیف کرد. این ادبیات نشان‌دهنده درک عمیق رهبران اروپایی از ماهیت وجودی این بحران است. شکست اوکراین به منزله شکست پروژه امنیت جمعی اروپا خواهد بود. از این رو، تأکید او بر لزوم مشارکت فعال اتحادیه در ارائه ضمانت‌های امنیتی به شرکا، به معنای پذیرش این مسئولیت خطیر توسط خود اروپایی‌هاست.

اما مهم‌ترین و بحث‌برانگیزترین بخش سخنان سانچز، نقد صریح بازدارندگی هسته‌ای و تقابل آن با نظم امنیتی مطلوب اروپاست. جمله «تسلیمات هسته‌ای بهترین راه برای دفاع از خود نیست و بازدارندگی هسته‌ای نمی‌تواند به ایجاد صلح کمک کند» مستقیماً هسته اصلی راهبرد دفاعی ناتو را هدف قرار می‌دهد. این موضع که از سوی یکی از اعضای ناتو بیان می‌شود، بیانگر ناامیدی از کارآمدی چتر هسته‌ای است که وعده صلح داده بود. سانچز عملاً می‌گوید مدل قدیمی بازدارندگی پاسخگوی تهدید کنونی نیست و باید به سوی بازدارندگی متعارف و هماهنگ اروپایی حرکت کرد. درخواست صریح او برای ایجاد «رتش واقعی اروپایی»، نه در ۱۰ سال آینده بلکه همین حالا، نشان‌دهنده عجله و ضرورتی است که اروپا احساس می‌کند. این خواسته ریشه در دو نگرانی عمده دارد: ۱- ناتو و معمای وابستگی به آمریکا: سانچز با اشاره به درخواست آمریکا برای افزایش هزینه‌های دفاعی اعضا به ۵ درصد تولید ناخالص داخلی، هشدار می‌دهد که پذیرش این خواسته به معنای وابستگی بیشتر به صنایع آمریکایی است. این هشدار، ترس اروپا از تبدیل شدن به بازاری صرف برای تسلیحات آمریکایی را نشان می‌دهد؛ هزینه‌ای که اروپا می‌پردازد، اما کنترل و مالکیت فناوری و تصمیم‌گیری آن را در اختیار ندارد. ۲- تهدید ترامپ و مسئله گرینلند: پافشاری سانچز بر احترام به تمامیت ارضی در مورد گرینلند، نگرانی عمیق اروپا از سیاست‌های توسعه‌طلبانه دونالد ترامپ را برملا می‌سازد. اگر اروپا از ناتویی که ممکن است توسط رهبری غیرقابل پیش‌بینی اداره شود ناامید شود، چاره‌ای جز تقویت پایه‌های دفاعی مستقل خود نخواهد داشت. در واقع، سخنان سانچز در مونیخ طرح دعوایی علیه دو رکن اساسی امنیت اروپا پس از جنگ سرد است: یکی «اعتماد به بازدارندگی هسته‌ای ناتو» و دیگری «اعتماد به رهبری بی‌قید و شرط آمریکا». او پیشنهاد می‌دهد که اروپا برای بقای خود باید به بازیگری مستقل و مسلح در صحنه بین‌المللی تبدیل شود؛ اقدامی که اجرایی شدنش نیازمند اصلاحات عمیق در ساختار اتحادیه اروپا و عبور از مخالفت‌های کشورهای عضو نسبت به واگذاری حاکمیت دفاعی‌شان است.

[مصطفی علیجان‌زاده]

▼ خبر ویژه

توافق کردها و الجولانی یک روز هم دوام نیاورد

فرمانده شبه‌نظامیان کرد موسوم به نیروهای دموکراتیک سوریه (قسد) (مظلوم عبدی) بار دیگر بر لزوم تشکیل خودمختاری در خاک سوریه تأکید کرد. عبدی با بیان اینکه خواستار «حکومت محلی کردها تحت هر عنوانی که باشد» هستند، در ادامه گفت که طرف‌های بین‌المللی از حفظ ویژگی‌های خاص مناطق گردنشین حمایت می‌کنند. اسعد الشیبانی، وزیر خارجه دولت الجولانی، گفته بود که کردها در سوریه «درخواستی» برای خودمختاری نداشته‌اند. وی تأکید کرد که دولت سوریه به «سوریه‌ای واحد و یکپارچه که امنیت و حقوق تمامی شهروندانش از جمله کردها را تضمین کند» باور دارد. این در حالی است که مظلوم عبدی با الشیبانی در مونیخ دیدار کرد و مدعی شد این جلسه، پیشرفت ملموسی در زمینه ادغام نیروهای کرد در ساختار نیروهای دولتی داشت و آن را «یک گام رو به جلو در راستای یک چشم‌انداز ملی واحد برای سوریه» توصیف کرد. عبدی اما بعداً در پایان دیدار خود با نجیوان بارزانی، رئیس منطقه کردستان عراق این اظهارات را مطرح کرد. وی در عین حال گفت که دولت شورشیان حاکم بر دمشق به ریاست «بومحمد الجولانی» با عناوین و اصطلاحات مشکل دارد.

ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر از ۴ هزار مگاوات عبور کرد

محسن طر‌زطلب، رئیس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) با بیان اینکه این میزان ظرفیت در چارچوب سیاست‌های کلان دولت در توسعه انرژی‌های پاک، افزایش امنیت انرژی و کاهش ناترازی برق به بهره‌برداری رسیده است، اظهار کرد: «این ۷۵۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و صندوق توسعه ملی، با بهره‌گیری از روش‌های متنوع نصب و متناسب با اقلیم و شرایط جغرافیایی مناطق مختلف کشور اجرا شده و گامی عملی در مسیر گذار به سبد انرژی پایدار محسوب می‌شود.» وی با اشاره به ابعاد فنی این پروژه ملی افزود: «در اجرای این طرح، بیش از یک میلیون و ۷۰ هزار پنل خورشیدی بر روی حدود ۴۹۵ هزار پایه سازه‌ای نصب و راه‌اندازی شده است؛ همچنین برای اتصال پایدار این ظرفیت به شبکه سراسری، ۲۵۰ پست برق احداث و بیش از ۳۵۰۰ دستگاه اینورتر به‌کار گرفته شده است.» رئیس ساتبا ادامه داد: «در بخش زیرساخت انتقال و پشتیبانی نیز حدود ۷ هزار کیلومتر کابل مورد استفاده قرار گرفته و ۵ هزار کانتینر تجهیزات کنترل و بهره‌برداری در سایت‌های نیروگاهی مستقر شده است.» طر‌زطلب با تأکید بر آثار اقتصادی اجرای این پروژه‌ها تصریح کرد: «عملیات اجرایی این ظرفیت جدید، زمینه اشتغال مستقیم بیش از ۴۰۰۰ نفر را در مراحل طراحی، نصب، اجرا و بهره‌برداری فراهم کرده و نقش مؤثری در رونق اقتصادی مناطق محل اجرا داشته است.» معاون وزیر نیرو با اشاره به روند توسعه تجدیدپذیرها در دولت چهاردهم خاطرنشان کرد: «ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر در طول فعالیت این دولت چهار برابر شده که حاصل سیاست‌گذاری هدفمند، هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی و مشارکت مؤثر بخش خصوصی است و امروز به یکی از ارکان مهم تأمین پایدار انرژی کشور تبدیل شده است.»

حکمرانی محلی ابزاری کلیدی برای مقابله با جنگ شناختی است

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی با تأکید بر نقش حکمرانی محلی در مدیریت چالش‌های فرهنگی، گفت: «حکمرانی محلی ابزاری کلیدی برای مقابله با جنگ شناختی است.» حجت‌الاسلام عبدالحسین خسروپناه در همایش ملی «تهدیدات شناختی و حکمرانی محلی» با اشاره به پیچیدگی ذات انسان، اظهار کرد: «وقتی خداوند می‌فرماید دانش انسان نسبت به روح اندک است، نشان می‌دهد شناخت کامل انسان فراتر از درک عادی بشر است.» وی با اشاره به طبقه‌بندی سیستم‌ها توسط بولدینگ، انسان را پیچیده‌ترین سیستم دانست و افزود: «هیچ‌یک از مکاتب علوم انسانی به‌تنهایی قادر به فهم همه ابعاد انسان نیستند.» خسروپناه با تفکیک میان «گاورننس» و «گاورنمنت» تصریح کرد: «حکمرانی به معنای فرایند هدایت جامعه است، نه صرفاً ساختار رسمی قدرت.» او جنگ‌ها را به سه دسته نرم، نیمه‌سخت و سخت تقسیم کرد و گفت: «جنگ شناختی تنها دانش را هدف قرار نمی‌دهد، بلکه باور و منش انسان را نیز دگرگون می‌کند.» دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی تأکید کرد مقابله با این تهدید نیازمند تقویت حکمرانی محلی و مردمی‌سازی تصمیم‌گیری‌های فرهنگی است.

رقابت شرکت‌های آمریکایی برای تصاحب نفت ونزوئلا

در پی تحولات اخیر ونزوئلا و کنترل منابع نفتی این کشور توسط واشنگتن، رقابت سختی میان غول‌های انرژی آمریکا برای کسب سهم بیشتری از بازار نفت کاراکاس آغاز شده است. شرکت «والرو» در آستانه تبدیل شدن به بزرگ‌ترین پالایشگر نفت خام این کشور است و قصد دارد در ماه مارس با خرید ۶.۵ میلیون بشکه نفت، از رقیب دیرینه خود یعنی شرکت «شورون» پیشی بگیرد. شورون که تا پیش از این بزرگ‌ترین پالایشگر نفت ونزوئلا محسوب می‌شد، اکنون با برنامه والرو برای خرید ۱۰ محموله یا بیشتر (معادل ۲۱۰ هزار بشکه در روز) مواجه شده است. سخنگوی شرکت والرو با اشاره به اظهارات یکی از مدیران ارشد این شرکت گفت: «رندی هاوکینز تأکید کرده که والرو در حال مذاکره با فروشندگان مجاز نفت ونزوئلاست و انتظار دارد نفت این کشور سهم قابل‌توجهی از خریدهای ماه فوریه و مارس را تشکیل دهد.» در همین حال، کریس رایت، وزیر انرژی آمریکا، در سفر به کاراکاس از افزایش تولید نفت ونزوئلا به یک میلیون بشکه در روز خبر داد و اعلام کرد: «فروش نفت ونزوئلا تحت نظارت و کنترل آمریکا تاکنون حدود یک میلیارد دلار درآمد داشته و پیش‌بینی می‌شود ۵ میلیارد دلار دیگر نیز به صندوق تحت مدیریت آمریکا واریز شود.»

سید هادی سیدافقهی، کارشناس مسائل بین‌الملل، با اشاره به سفر اخیر علی لاریجانی به قطر و عمان و همزمانی آن با تحرکات نظامی آمریکا، گفت: «هم‌زمان با ارسال نامه ترامپ برای ایران و دیدار نتانیاهو با او، ناو هواپیمابر دیگری به خلیج فارس گسیل شد که احتمال عملیات فریب را قوت می‌بخشد.» وی با یادآوری مذاکرات پیش از جنگ ۱۲ روزه افزود در آن مقطع نیز هم‌زمان با مذاکره، حمله انجام شد. به گفته وی، سطح بالای این سفر نشان‌دهنده حساسیت موضوع و بررسی نامه آمریکا در شورای عالی امنیت ملی است.

غلامرضا نوری قزلبچه وزیر جهاد کشاورزی با تأکید بر اهمیت تنوع‌بخشی به روش‌های تأمین کالاهای اساسی اظهار کرد: «یکی از روش‌های خوب تأمین کالا، تهران با نفت است که ما هم سقف تهران نفت با واردات کالاهای اساسی را افزایش دادیم.» وی افزود سهم تهران نفت که برای سال جاری یک میلیارد دلار تعیین شده بود، تا پایان سال به ۱.۵ میلیارد دلار افزایش یافته و برای سال آینده نیز این سهم بیشتر خواهد شد. به گفته نوری قزلبچه، در شیوه جدید مقرر شده شرکت‌های واردکننده کالاهای اساسی از سوی وزارت جهاد کشاورزی به وزارت نفت معرفی شوند تا مستقیماً محموله‌های نفتی دریافت کنند.

مؤسسه مطالعات امنیت قومی رژیم صهیونی در گزارشی تأکید کرد حماس با بهره‌گیری از زبان حقوق بین‌الملل و مفاهیم اخلاقی غرب، توانسته تصویر خود را در افکار عمومی جهان بازتعریف کند. به گفته این مرکز، حماس با هدف‌گیری سه گروه مخاطب (فلسطینیان، جامعه صهیونیست و صحنه بین‌المللی) و تغییر گفتمان از زبان سنتی به ادبیات حقوق بشری، مسئله فلسطین را به یک معیار اخلاقی برای غرب تبدیل کرده است. این استراتژی، جایگاه حماس را از یک گروه منزوی به طرفی قابل‌مذاکره ارتقا داده است.

عظیم اعتمادی، مدیرعامل شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی، از امضای تفاهم‌نامه همکاری با صنعت پتروشیمی برای کاهش شدت مصرف سوخت و افزایش بهره‌وری نیروگاه‌ها خبر داد. وی این همکاری را زمینه‌ساز هم‌افزایی بین بخش دولتی و خصوصی دانست و گفت: «این تفاهم‌نامه سرمایه‌گذاری در صنعت برق را افزایش و ظرفیت تولید نیروگاه‌ها را بهینه می‌کند.» اعتمادی با اشاره به فرسودگی تجهیزات، افزود مشوق‌هایی برای سرمایه‌گذاری غیردولتی در نظر گرفته شده تا صرفه‌جویی در مصرف سوخت و آب محقق شود.

سیدمحسن دهنوی، سخنگوی مجمع تشخیص مصلحت نظام در شبکه ایکس نوشت: «ترامپ بارها از عبارات سخیف علیه ایران استفاده کرده مثل نابودی تأسیسات ایران یا پایان رژیم در چند دقیقه! این نوع گفتار کمتر رنگ سیاست‌گذاری دارد و بیشتر نمایشی است؛ هدف القای قدرت مطلق برای مصرف رسانه‌ای و داخلی آمریکاست. در واقع او تهدید را به عنوان کالای رسانه‌ای مصرف می‌کند.»